

MARKO ČELEBONVIĆ – Od intimizma ka duhovnosti

Projekcijom filma "Marko Čelebonović", 18. oktobra Spomen-zbirka Pavla Beljanskog obeležava 105 godina od rođenja ovog znamenitog umetnika. Dokumentarno ostvarenje iz serijala "Slikari i vajari", sadržajnim scenarijem i naracijom Nikole Kusovca, pružiće publici Spomen-zbirke celovitu predstavu o stvaralaštvu Marka Čelebonovića, slikara čiji su radovi obeležili srpsku modernu umetnost u periodu između dva svetska rata. Pored još jednog susreta sa radovima ovog značajnog slikara, svakom posetioцу je namenjen je i katalog Spomen-zbirke Pavla Beljanskog kao i čestitka sa reprodukcijom jednog od Čelebonovićevih dela iz stalne postavke.

Marko Čelebonović (Beograd, 21. oktobar 1902 – Sen Trope, 23. jul 1986), nekadašnji profesor Akademije likovnih umetnosti u Beogradu i član SANU, najvećim delom proveo je svoj život na jugu Francuske, u Sen Tropeu. Tu je 1928. godine okupio i malu koloniju jugoslovenskih slikara među kojima su se našli Marino Tartalja, Stojan Aralica, Milo Milunović. Motivi poput mrtvih priroda, portreta ili enterijera dominiraju svim fazama Čelebonovićevog stvaralaštva koje su, mada uvek bogatog kolorita, dobile imena upravo po osnovnom, prevladajućem tonu na slikama (mrka, zelena, bela...). Intimista po opredeljenju, Čelebonović često postiže svečanost kamernе scene unošenjem statičnih, izduženih ljud-

Marko Čelebonović, Šah

skih figura ili skulptura u građanski enterijer, ali vremenom poseže ka nematerijalnim sferama te viđeni predmeti na njegovim radovima postepeno gube volumen. "Rekao bih da slikar, u toku života, prvo stanuje u prizemlju, blizu tla, a kasnije se seli na prvi ili drugi sprat, što ga odvaja od materijalne realnosti i uvodi u neopterećeni duhovni svet", govorio je sam umetnik.

Inače, pet vrhunskih dela intimističkog slikarstva Marka Čele-

bonovića iz mrke i zelene faze, nastalih u periodu od 1930 – 1935. godine, zauzimaju istaknuto mesto u stalnoj postavci Spomen–zbirke. Neka od njih Pavle Beljanski je za svoju kolekciju otkupio lično od umetnika, sa kojim se pre i nakon

Drugog svetskog rata susretao u Francuskoj. Polusatni dokumentarni film o Marku Čelebonoviću, delo reditelja Gojka Škarića, rađen je u produkciji Televizije Beograd 1986. godine.
